

A MUNKA

XVI. évfolyam, 40. szám.

Ára 16 fillér

Salgótarján, 1938 október hó 1

OKTÓBER 6.

A csonka országból, az elszakított országrészekből, a világ minden tájáról, ahol magyarok élnek, az emlékezés sóhajtása fog szállni ezen az őszi napon Arad felé. A gondolat, a sóhajtás szabadon röppen át országhatárokon, mint a madár, az aradi bástya felett millió és millió magyar gondolata, sóhajtása csapkod és kering majd, beleülvén szárnyát egy deszkapalánkba, mely mögé a vértanuk emlékművét rejtették.

Az aradi Tizenhárom emlékműve tehát eltűnt. De csak a szemek elől tűnt el, mert hiszen ahhoz, hogy jelenlétét mindig és mindenütt érezzük, nem kell még emlékmű sem és ma már nemcsak ez az elfedett szobor, hanem a deszkapalánk is, amely körülveszi, minden kőbevésett vagy bronzbaöntött szimbolumnál erőteljesebb figyelemfelhívót és emlékeztetőt jelent a magyarságnak.

Hiszen látjuk: elég egy ceruzavonás a térképen, hogy olyan földterületek, melyek ezer éven át egy országé, egy nemzetéi voltak, egyszerre a lesben álló szomszéd kezére jussanak, elég az új uralomnak egyetlen intése, hogy eltűnjön a szemek elől egy emlékmű, mely kényelmetlenül emlékezteti az ezeréves multra, de elég-e egy ceruzavonás, egy intés, hogy az országhatárral és az emlékművel együtt megsemmisüljön az a vérségi, érzelmi, szellemi, történelmi összetartozás is, melynek határok és emlékművek néha egyformán csak jelképei?

A vértanuk ünnepéből, melyet a boldog és nagy Magyarország a maga nemzeti Mindszentjé-ként ült meg minden évben, így vált az a Magyar Nagypéntek, melynek immár semmi köze a kegyelet mélabusan langyos érzéséhez, hanem annak az emlékezésnek elevenül ható energiáival járja át a magyar lelkeket, amely mármár cselekedet. Emlékezni, az igen sokszor annyi, mint belenyugodni. De van egy másfajta emlékezés is, mely annyit jelent, hogy nem felejtünk. És ez a „nem-felejtés” igen sokszor egyértelmű a meg nem alkuvó akarattal: szembeszállni a sorssal és változtatni rajta.

Magyar Nagypéntek ünnepén az aradi Golgota felé tekintve, a Magyar Feltámadásé ez a sors-kényszerítő akarata.

Mert hiszen mi történt? A boldog és nagy Magyarország ezen a napon hősokeket, vértanukat szentelt, hősokeket, vértanukat, akiknek életéből az utódok boldogsága és nagysága fakad. A boldogság és megcsónkított Magyarország nemcsak a hősokeket, vértanukat siratja immár, hanem azt a földet is, amelyben porladoznak és azt az országot, amelyért ők, a hősokek és vértanuk életüket áldozták. Mint valami megrendítő látókői szótát vizsgálunk, a mai magyarság fülében ezen az októberi napon Vörösmarty kétségbeesetten reménykedő kiál-

Egységes nemzeti közvélemény.

Cikksorozat.

A nemzetiségi kérdés.

A jobb és szebb jövő reményének hajnalhasadásában ez a kérdés — nézetünk szerint — ma annyiban belpolitikai jellegű, amennyiben arra vonatkozik, lehetséges-e különféle népeknek egy nemzeti eszmében való összhangzó egyesülése? Az élet azt mutatja, hogy lehetséges, sőt mindenütt, ahol lehetséges, szükséges is. A nemzet elsősorban akaratlegység, — mint lelki kapcsolat — magasabbrendű a faji, nyelvi, gazdasági, vallási, történelmi, stb. kapcsolathoz viszonyítva. Ez az akaratlegység a mi nemzeti eszménkben a Szent Korona területének megtartására összpontosul. Nemcsak a tudomány tanítja, de a történelem és az élet bizonyítja, hogy az állam területe és a rajta élő nemzet között belső lelki kapocs létesül: a föld visszahat a rajta élő népre és döntőleg alakítja annak egyéniségét, nemzeti jellemét. A magyar föld ezeréves vonzása alól velünk együtt nem vonhatja ki magát egyetlen nemzetiségünk sem.

Hiába hivatkoznak fajirokosságra, vérségi kapcsolatokra, a föld differenciáló hatása erősebb. A Kárpátok koszorúján belül élő népek — tótok, németek, románok, horvátok, rutének, stb. mások — szerintünk különbek, mint az azon kívül élő fajirokainak. Jellemük, erkölcsük, kultúrájuk, egyéniségük a nyelvi és faji rokonság ellenére is nagyon és egészen nem azokhoz, hanem hozzánk áll közelebb. Ez a történelem és élet vitathatlan ténye; nem elméleti absztrakció; hanem a természet törvényeinek következetes érvényesülése, mely ellen harcolni céltalan.

Ez a föld, a szent magyar föld, kapcsolt bennünket össze örökre nemzetiségünkkel. Ez különítette el egyéni-

ségüket a fajirokainakétól, ez forrasztotta őket lelki egységbe velünk s ez alakította ki a lepergett évszázadok alatt Szent István politikai nemzetét. És ma, trianoni szétdaraboltságunkban ismét csak ez a föld tart össze és fog egyesíteni újra bennünket.

Meggyőződésünk, hogy a trianoni diktátummal megkérdésesült nélkül más államba áttolt nemzetiségünk még ott is, ahol saját fajuk impériuma alá kerültek, családok reményeikben. A magyarság anyagi tönkretétele az új államalakulatokban, ha ideig-óráig javított is sorsukon, életük mégis goncteresebb, jövőjük bizonytalanabb lett, a fajirokonok kendőzött zsarnoksága hamar feledtetve velük az egyesülési csálóka örömet. Ami tizenkilenc év óta nekünk szenvedés, nekik kiábrándulás; mindkettőnknek pedig tanulság, melyet az isteni Gondviselés oly népekre már rá, akiknek együtt, egy nemzetben szánt történelmi hivatást.

Ennek gondolatától áthatva el kell törölnünk a multak tévedéseit. Nem opportunitásból, meggyőződésből kell keresnünk a megértést. Egyelőli ráátörbbanknak kell lennünk magyarságunkra, másfelől sokkal inkább tiszteletben kell tartanunk a kisebbségi népek értékes faji saját, semhogy valaha is rájuk erőszakolni kívánóak a magunk nemzetiségét. Megtanultuk, hogy nemzeti öntudatot sem adni, sem elvonni, következésképpen erőszakolni sem lehet. Arra kell törekednünk, az legyen a célunk, hogy a magyar hazában velünk együtt élő nemzetiségek megszeressék a magyar ideálokat s ha megszerették, önként kövessék azokat.

Becsületlen megkérdést kell akar-

nunk. Végső kézfogást egy újabb ezred-
évre. Uj-Magyarországot a régi helyén: az Arpádok, Anjouk, Hunyadiak Hungáriáját, benne elégedett, egymást megbecsülő, ősi lelki, új szellemű, összetartó néppel. A magyarság a történelmi viszonytalanságok során hozzánk menekült, vagy betelepített népekkel és nagy dinasztiákkal mindig meg tudta magát értetni. A Szent Korona testében egyforma vércsepp volt mindenajta tagja a magyar államnak, de egyforma önfeláldozással véde is valamennyi minden ellenséggel szemben. Ez a föld valamennyinek magyar föld volt, Magyarország földje s életét, vagyonát áldozta érte, hogy az is maradjon. Ezt kell kívánunk csupán ma is.

Vissza kell tehát térnünk e történelmi ideálhoz és a mondott feltétel mellett a legteljesebb kisebbségi szabadságot és békét kell biztosítanunk minden nemzeti kisebbségnek, mely abban velünk egyetért. Jó hazáink kell éreznünk és tartanunk mindenkit, tartozzék bármely nemzetiséghez vagy néphez, mégha egy szót sem tud magyarul, ha velünk együtt vallja, hogy a Szent Korona ősi területe magyar föld és annak is kell maradnia a magyar állam ezeréves történelmi egységében. Ezzel szemben azt, aki ezt tagadja, vagy ebben bármily internacionális agyrem kedvéért megalkuvásra kész, amint sajnos épp elegendő vannak ilyenek szorongatott napjainkban is, még akkor sem szabad tartanunk és tekintenünk magyarnak, ha ősei a honfoglalókkal együtt jöttek át a Verecke-hágón!

Ha ebben az alapeszmében a nemzetiségi népekkel megégyezünk, nincs és nem lesz semmi részletakadály a köztünk a teljes lelki egységnek. (—any.)

tása: az nem lehet, hogy annyi sziv hiába onta vért!.. ezeknek a szavaknak csak a trianoni Magyarország sorsa adja meg igazi csendjét és értelmét és mikor inkább, ha nem azon a napon, amikor a vértanukkal együtt, kik meghaltak a hazáért, a hazát is siratjuk?

Az aradi bástyán, a bedeszakázott emlékmű felett, egy másik láthatatlan emlékmű magasodik fel, melynek köveit millió magyar lélek emlékezése hordta össze és

emelte időkkel és változásokkal dacoló kupolává. A láthatatlan emlékmű fényt és erőt sugároz szét és ezt a sugárzást bizonyára nemcsak mi, magyarok érezzük. A láthatatlan emlékmű alatt az a Magyar Gondolat él, melyet eltűnteni, bedeszakázni a világ minden faja sem elég, az a Magyar Gondolat, melynek megtestesítői és vértanúi ők voltak, az aradi tizenhármak. És ők volnának azok is, kik csálódottan, megvetően lerontanák ma-

guk felett ezt a láthatatlan emlékművet, ha az a sugárzás, mely belőle árad, a muló idővel a szelid és kényelmesen megalkuvó kegyelet mécsvilágává gyengülne és nem erősödne évről-évre jobban az akaratnak azzá az ellenállhatatlan erejévé, melynek a mai Magyarországot az igazság diadalmas fényében kell fölemelnie, az egész világ szemelátára, a szuronyok és fegyverek „palánkjai” mögül. (—any.)

8000 ember lelkes tüntetése a város főterén az elrablott felvidék visszaszerzése miatt.

Salgótarján hazafias közönsége megteszi kötelességét!

Daloló csoportok vonulnak a lakanyák felé, az arcukon szent lelkesedéssel és hittel, amelyet a felvidék közeli feltámadásának reménye sugároz rája. A város népe szájról-szájra adja a birt: szombaton este 7 órakor a főtéren találkoznak! Izgatottan várta a város apraja nagya 24-ének estjét, hogy meghallja a történelmi idők sorádjától óráiban a társadalm minden rétegének megnyilatkozását, melynek hangja átcsapott a „határokra” és a háború hitvány árulóinak terrorja alatt szenvedő testvéreinkben erőt ütött.

Szombaton este már 6 órakor megkezdődött a tömegek felvonulása. Komor bányászok bányaméces és uniformis csapata, az ipartelepek tisztviselői és munkáseregei zenekarokkal, zászlókkal, leventék, diákok, cserkészek, növegyetiek, vasutasok, hatóságok, hivatalok, dalárdák stb. stb. lampionos, fáklyás menete, mely a magyarság hatalmas apjának Horthy

Miklósnak és nemzetünk barátainak: Hitler kancellárnak, Mussolini miniszterelnöknek és Moscicki legyel köztársasági elnöknek nagy képeit vitte magásra emelve. A főtéren és az odatorkoló utcák sok ezerrel tömegét a filmiroda autóra szerelt készülékének reflektorlánye világította meg és a felejthetetlen látvány hatása alatt fel-felcsukló zokogásban és könnyekben enyhülést kereső szívek imádságos sóhaja kísérte a nagygyűlés felzúdulásainak, zene és dalárda számoknak megrázó és nagy idők jelét dokumentáló megnyilvánulásait.

Az egyes műsorszámokat dr. Vilmon Gyula tisztiorvos jelentette be, aki a felejthetetlenül megrázó és nagyanyu ünnepségnek főrendezője volt.

A bányazenekar Híszkegye után, Sente László kormánytanácsosa a TESZ elnöke lépett a kiállítás előtt levő emelvényre és közismert kiváló szónoki felkészültséggel mondta el az ünnepi be-

szédel, melyet teljes egészében itt közlünk:

Magyar Testvéreim!

Együtt imádkoztuk el a Magyar Híszkegyet bányász zenekarunkkal s míg a magyar imádság fenésége accordjai lelkünkben visszhangoztak, — talán soha nem éreztük át még olyan mélyen és igazán azt a hitvallást, hogy: Híszkegyet magyarság feltámadásában!

A világháború óta eltelt 20 keserves esztendőben bányász zengett ajkain Salgótarján sokat szenvedett népének ez a Hitvallás!

Bizva-bizón, örökös reménnyel ismételtük minden munkánk előtt, hallottuk gyermekeink ajkáról, reggeli imájuk után átvillant lelkünkön, ha megmaradt hegyeinkről a Tátrát kíméltük és ez a hit adott erőt, mikor a keserves magyar sors terhei alatt roskadozva, dolgoztunk azért, hogy ez a hitvallás valóra váljék. Husz esztendő óta, tőlünk elszakított

testvéreink szenvedései végre megértették a világközvéleményében azt a tudatot, hogy a Magyar Nemzetet elkövetett becstelenségek igazságtalanságokat jóvá kell tenni!

Husz esztendőn át követték Gambetta híressé vált tanácsát: mindig gondoltunk a mi elvesztett drága Felvidékünkre, gondoltunk rája imáinkban, álmunkban, átkainkban eleget, — de ma úgy érezzük, hogy már nemcsak rá gondolni, de beszélni kell róla — tenni kell érte!

Páriában 47 éven át gyászfátyol borította Strassburg város szobrát és ahány jóra való franciá elhaladt az előtt a szobor előtt, kalapját levéve fogadalmat mormolt magában: Strassburg visszavesszük, a miénk lesz!

Ilyen gyászfátyolos szobra van minden magyar szívének legbelsőbb szentélyében minden Kassának, Pozsonynak, Ungvárnak, Losoncnak és még anyai drága, drága magyar Strassburgnak. És ha eddig csak belelő keseregünk gyászfátyolba borított drága városaink felett, az az istentelen hóhérmunka, amit véreink elkövetnek, megnyitja a szánkat és világga kiáltjuk, Losonc, Kassa visszavesszük, a miénk lesz!

Azt mondtam, beszélni kell róla.

Beszélnünk kell, hogy újra átérzzük azt a feneketlen gyalázatot, melynek Trianon a neve!

Trianon, mely lehetővé tette, hogy népszámlálási adatok tudatos és kitervezett meghamisításával Kassát, a szinmagyar Kassát, a magyar szent sirt magába rejtő ősi templomával és Pozsony, a mi drága, ősi koronázó városunkat, Szent István koronájának egyik legszebb drágagyöngyét, cseh várossá lehetett deklarálni.

Mit tudják azt más boldogabb népek, mit jelent itt állni egyedül, társ nélkül, huzni az ígát, viselni a ránk rakott jármót! Ha örülök, nem tudom, kinek mondjam el, ha keserűség szorongatja torkomat, nincs ki meghallgassa panaszaomat!

Mit tudják azt más boldogabb népek, mit jelent hallgatni, ökölszorgult kézzel, összeszorított foggal, hallgatni, tűrni és várni. Mindig csak várni!

Azt mondják, akinek könyvei vannak, az jó ember. Hát mi már eleget voltunk jók. Nekünk már elfogytak a könyveink!

ELÉG VOLT A BÉKÉTERESBŐL!

ITT A LESZÁMOLÁS IDEJE!

Leszámolunk, ha lehet békésen, de ha kell, úgy ahogy apánk tették. Kardunknak élivel, ellenség vérvél!

De csak, ha erre rákényszerítenek! Magyarországi büszkén hivatkozhat az egész világ közvéleménye előtt az elmúlt esztendőnkben folytatott politikájára. A magyar külpolitika esztendőnk hosszú során át a béke politikája volt. Ez a békepolitika még az utóbbi idők izgalmai között sem tért el eddigi vonalától. Ezzel a békepolitikával nagyon is összeegyeztethető az igazságos és jogos magyar kívánalmaknak felvetése és azoknak az egész világ színe előtt való hangoztatása.

A magyar békepolitikának letagadhatatlan bizonyítéka a kisanant államoknál több mint félvé 60 folyó tárgyalások anyaga. Ez is azt bizonyítja, hogy Magyarországi minden eszközt hajlandó felhasználni jogos kívánalmainak békés kielégítésére. Az örendelkezési jogok követelésében pedig Magyarországi egy uton halad a német követelésekkel!

Csehország sorsa új rendezés előtt áll. Senki sem követelheti józanul, hogy Magyarországi az új rendezésnél feladja jogait!

Innen izenjük, mi sokat szenvedett, szomzódos véreinktől elszakított tarjani magyarok, hogy már nem állunk társ nélkül! Van már kinek elmondani bánatunkat! Van már kivel megosztani örömeinket! Európa hatalmas megújított nemzetei, a Duce Itáliája, Hitler hatalmas Németországa a lengyel testvérek, Pilsudsky népe, vállaltva áll a magyarral és szembenéz minden viharral!

Nagy volt a mi szorongatásunk, hosszú volt a mi türelmünk, de szorongatásunk a vége felé közeledik, — a türelmünk pedig elfogyott!

Követeljük jogainkat! Követeljük felvidéki testvéreinket! Követeljük az igazságot, míg lehet jó szóval, de ha kell, — kemény magyar ököllel!

El kell mondanunk, oda kell kiáltanunk az egész világnak, hogy elég volt. Hogy lerázzuk a trianoni lidércnyomást s ha csak egy szikrája is maradt Európa népeiben, apák beszűletnek, — akkor kell, hogy megnyissák szívüket a magyarságnak a Csonka Hazából felborsoló kiáltásának:

IGAZSÁGOT MAGYARORSZÁGNAK!

A csehszlovák állam az ugynevezett békeszerződés fennállása óta mindent elkövetett, hogy az uralma alá jutott egymillió magyar kisebbséget nemzetiségétől megfosssa. Az elmult, majd két évtized alatt cseh tisztviselők, iparosok, kereskedők százakkal özönltek el a magyar kisebbség lakta területeket. Cseh legionáriusok és földművesek határőrsége szállotta meg a nincstelen magyar parasztság kisemmelésével, a magyar földirtókostól elvett földeket, idegen nyelvű tanárok és tanítók lepték el a még megmaradt magyar iskolákat és a katolikus főpapokat kivétel nélkül eltávolították, a protestáns magyaroknak pedig határon túli hittegyházaikkal való minden egyházi kapcsolatait szétvágták.

A magyar kisebbség élete az elnemzetlenítésére irányuló kormányzati és hatósági erőszak miatt, a szenvedések hosszú sora. A csehszlovák köztársaság az elmult 2 évtized alatt nem tudta lecsendesíteni, az utóbbi hetekben pedig a legvadabbul felkorbácsolja az ezeréves haza elvesztése felett méltán elkeseredett magyarság kétségbeesését. Napirenden vannak a házkutatások testvéreink győre, ártatlan magyarok letartóztatása, kiknek egyetlen bűnük, hogy magyarnak születtek, a magyar pártok gyűléseinek felbontása, egyszóval a magyarság politikai üldözése az egész vonalon folyik. Üldözött vadként éli keserves életét testvéreink sok százezernyi szerencsétlen népe, kiknek egyetlen reménye bennünk, a Csonka-Hazában megfogya bár de törve nem, értük küzdő testvéreikben van.

Testvéreim!

A trianoni véres barázdán innen és túl összeütődnek ma a szíveink, testvéreim bus magyarok szívei és kicsordul a könnyünk!

Kicsordul a könnyünk, de nem a gyengeségnek, hanem a hitnek, bizodalomnak könnye!

A hitnek a bizakodásnak abban, hogy azok az istentelen gyalázatoságok, melyeket véreinknek elkövetnek, mindinkább, mindenütt, mindennél jobban megérlelik a világ közvéleményében a tudatot, hogy a magyar nemzetet elkövetett becstelenségek igazságtalanságokat jóvá kell tenni!

A jóvátétel utja, módja a REVISIO!!!

S a revisiónak egyenes irányja keletre Kassa, nyugatra Pozsony!

Hallja meg újra a világ Shakespeare szavát: Nagy bűn a bűnös eskü, de még nagyobb, azt meg is tartani!

Már recsegnek a pokol kapui! A Nap már sütni kezd!

Hiába sűrűgnek, forognak a cseh hóhérlégek! Hiába minden mozgósítás! A történelem lovasfutárja a sokat szenvedett magyarság kegyelemlevelével utban van!

A nap már sütni kezd! A köd oszloban van! S a mi napunk a kassai dom tornyán s a pozsonyi vár ormán fog delelőre térni!

Ütött a régvárt óra testvéreim! A magyar napsugárnak delelőre jutásától talán már csak napok választanak el!

Ezekben a napokban mutassunk egységet, legyelmet, összefogást és egyetemes akaratunk dokumentálására fogadjuk el a következő határozati javaslatot:

Salgótarján népe 1938 szeptember hó 24-én tartott nagygyűlésén egyhangú lelkesedéssel csatlakozik a magyarság millióinak akaratához, mely nem nyugszik addig, míg elszakított Felvidékeket összes magyar lakóival, összes magyar városaival vissza nem csatolják a Csonka-Hazához!

A magyarság Európa lelkiismeretéhez fordul, mely be kell hogy lássa szörnyű tévedését, melynek éreznie kell, hogy addig nem lesz béke a világon, míg a régi Hazától egymillió fiát cseh drótszövény választja el!

Követeljük felvidéki magyar testvéreinket, magyar földünket és a teljes örendelkezési jogot szlovák, lengyel, rutén testvéreinknek is!

Követeljük ezt békés eszközökkel, de követeljük minden áron!

Te Köhönvéd!

Egyetemes nagy magyar Hazánkért elesett hős testvéreink dicsőségének büszke hirdetője! Nyiljék harsogó kiáltásra a jaid! Harsogd fölünkbe a rég várt kommandót!

IRÁNY A GÁCSI VÁR!

Hisz rég mutatja cserfalombos öklöd, merre visz az ut!

Mert ahogy eddig volt, azt nem törjük tovább! Nem! Nem! Soha!

A gyakori helyesléssel, a csehek és Benet szidalmazó közbekiáltásokkal, az elszakított magyar testvérek iránt megnyilatkozó forró szeretetet és szánalmat dokumentáló megnyilvánulásokkal, sokszor félbeszakított beszéd után hosszú ideig zúgott a taps, éljenzte a lelkes tömeg Horthy Miklóst, Hitler, Mussolinit és Moszciky elnököt.

Szente László sebeket felszaggató, izzó lelkesedést kiváltó beszéde után vitéz Somogyváry Gyula (Gyuladiák) országgyűlési képviselő szólalt fel, visszaemlékezve a forradalmak utáni szomorú időkre amikor a vörös téboly és beözönlő ellenségeink uljába állva, Salgótarjánt védték.

Örül, hogy a mai boldog napokat megérthette, melyek meghozták rövidesen a feltámadást.

Gyula diákat, sokáig ünnepelte a

közönség, majd az egyesített dalárdák ajkán Csanády karnagy vezetésével felcsendült a „Nem Nem Soba” tüzés dalama és utána, a következő lelkesítő szónoklatok rázták meg az amugy is felajzott lelki magyarokat: Kovács Géza a Nőgyöledek; dr. Lapsánszky János a hadirokkantak, özvegyek és árvák; Tarjányi Károly az ipari munkásság; Fajd Pál a bányamunkásság; Zsidai István az iparosok és kereskedők; Traum Péter a felvidékről ideszakadtak; dr. Horváth Loránd az ifjúság; Kraft Aladár a frontarcosok nevében juttatták kifejezésre a mindenre késő elszántaságot és lelkesedést, mely az elrablott felvidéki felszabadítás érdekében a becstelenségek magyarság lelkében él.

Mámoren lelkesedéssel és holdog, reményteljes bittel szállt az ima az Ég felé, amikor befejezték az acélgáry zenekar himnusza felcsendülését, majd a Szenté László által felolvasott határozati javaslatot fogadta el a nagyközönség szűnni nem akaró taps és éljenzes kíséretében.

Az ünnepség után magyar indulók zenéjére és nótaszóval vonult el a lőteről a sok ezer ember, akik közül sok szánzan késő éjszakáig sétáltak a város utcáin, elteleve attól a boldogságtól, mely az elvesztett felvidéki közeli hazatérésüknek reményében töltötte el a lelkeket!

Fontos tudnivalók!

Mik a teendő a honi légvédelmi készütség előtt és alatt:

I. Tűzvédelmi előkészületek:

1. A padlásokról a felesleges lomot sürgősen távolítsuk el. A padlásra több homokbuckát helyezzünk el.

2. A padlásra állítsunk egy hordót tele vízzel és házunknál egy kocsi száraz homokot száraz helyen tartunk, mert termít vagy foszfor és más tűzbombák csak száraz homokkal, minden egyéb tűz már előzően felállított hordóban tárolt vízzel oltandó.

3. Készenlétben legyen több vödör, lapát, fejsze, szikracsapó.

II. Gázvédelmi előkészületek:

1. Szeresszünk be népgázalarcot. (Előgyezések f. hó 27-ig, naponta 8—12 ig a városi tűzoltó szertárban eszközölhetők. A gázalarcot helyettesítheti a száj, orr és szem előtt tartott nedves ruha.

2. Ha gázfelhőbe jutottunk, nyugodt lépcsőben a szétírányal szemben távozzunk belőle.

III. Óvőhely:

1. Csak szilárdépítményű, vagy hegybeavótt pince alkalmas óvőhelyül.

2. A kertben, udvarban, vagy a közelben lévő szomszédos szabad telken kiásott 0,80 m. széles és 2 m. mély medrek falú zegzugos vezetési futóárok biztos védelmet nyújt, ha ezt be is deszkázzuk és 30 cm-es földréteggel fedjük be. Ha ezen árok bejáratát sűrű szövésű pokróccal lezárjuk, úgy gázbiztosabb is tettük. Igyekezzék mindenki a saját óvőhelyét már most kiválasztani, amennyiben ez nem a saját területén volna, annak igénybevétele néve a tulajdonossal meg egyezni. Ha a meggyezés akadályokba ütközik: forduljon hatósági közbenjárásért a polgármesteri hivatalhoz. Ezen munkálatakat hajtsuk végre azonnal.

A légoltalmi hivatalos segélyosztatok részére külön hivatalos óvőhely van kijelölve, melyeket táblák jeleznek.

Hogyan viselkedjünk riadó jelre:

A repülő támadást légi riadó jelzi. A légi riadó jele: szaggatott szírehabangok, vagy harangok felverése. A veszélyes és riasztó állapot mindaddig tart, amíg a szírehabang, vagy a harangok szabályos, vagy egyenletes hangjelzése meg nem szólal.

2. A riadó jelét adjuk tovább.

3. Üzemi, hivatali stb. munkahelyeken tartózkodók viselkedjenek az üzemi légoltalmi rendjében lefektetett utasítások szerint.

4. Az elsőbűtést hajtsuk végre.

5. Mindenki köteles a magánvilágítását úgy korlátozni és eltedni, hogy a házakból fény ne szűrődjék ki a szabadba. A világításnak ily módon való csökkentése, nemcsak a riasztás ideje alatt tart, hanem kötelező a készütség egész tartama alatt.

6. Kályhák és tüzbélyek tüzet oltunk ki. — 7. Utcaon tereken ne tartózkodjunk. — 8. Siessünk az óvőhelyre. — 9. Légoltalmi osztatok tagjai a kijelölt helyen jelentkezzenek. — 10. Aki gáz, vagy más sérülést szenved, jelentkezzen a legközelebbi segélyhelyen.

Segélyhelyek: Kohn-féle pince Tátra u. 6. Deutsch-tele „ Fő u. 248. Verbóvzski-féle pince Késmárk-utca 6. — Luszig-féle ház, Pécskő-utca 12.

11. Minden ténykedésünkben nyugodtak és higgadtak legyünk, kerüljük a rémületkeltést.

Salgótarján, 1938. szeptember hó.
Légoltalmi Liga.

Hírek és különféleek

A legszebb mosoly.

Néztek, hogy mosolyog az ősz. Talán csak neki van mosolya egyedül az összes évszakok között. A tavasz úgy bieleg, úgy simogat, oly mondhatatlanul bájos, hogy nekünk kell mosolyognunk tőle. A nyár tele torokkal káca, a tél, összehúzott szemöldökkel, komoran tekint ránk és ha napfény aranyozza be fehér bavat, akkor is csak olyan, mint amikor a haragos arc kissé megnyílik. Mosolyogni csak az ősz tud, mint ahogy az igazi mosoly a lemondás bölcs mosolya.

Ó, sokat kell sirni addig, amíg az ember mosolyogni megtanul, higgyétek el. Sokat kell sirni, mikor megcsal a tavasz, mikor meggyőző a nyár, sok szenvedés, sok szenvedély viharainak kell végigszántani lelkünkön és arcunkon, amíg megtanuljuk a mosolyt. Azt a mosolyt, melyet az ősz arcán látunk ragyogni. A lemondást, a belenyugvást, a mindenen felülemelkedést, a derűs fölény mosolyát, amellyel visszanezünk arra, ami mögöttünk maradt.

Hiszen igaz: szép a tavaszi lár, szép a nyári vihar, szépek a könnyek, amelyeket elhullatunk, de nem ériktek, mennyi csöndes és édes bája van annak a mosolyának, mely túl a lázkon, viharokon, könnyeken, olyan mint az égből szivárványra zápor és zivatar múltával? És nem ériktek, hogy ha ezekben az idegesítő napokban nem mosolygott volna ránk az ősz, hanem a síró, komor arcát mutatta volna, sokan talán elvesztünk volna a telpelődi bizonytalanságban?

Higgyétek el, az a legboldogabb a világon, aki az őszől éppúgy eltanulja a mosolyt, mint a tavaszról, a nyártól az ifjúság édes-keserves jótékalt. ...

Őnek is meg kell már vennie a

NIKOPÁLL SZIPKÁT,

ha egészsége ér egy fabatkát...

A Bányatársulati tanítók gyűlése. F. hó 27-én a központi társ. iskola helyiségében volt a Salgótarjáni Kőszénbánya Készvénnytársulat nőgrádi szemencedencéjében működő tanítók őszi értekezlete, pedagógiai szeméremi, Blánér Sándor elnök néhai Trunkó Lajos emlékének méltatja, aki a társulatnál 4 évtizeden át szolgálta a kulturát. Pálfi Károly: A népközpont légtalmi oktatásról tartott időszerű fontos előadást mely a tanítóság sorában élénk viát váltott ki. Vadkerti Béla albertaknai tanító „Kölcsey Ferenc a Himnusz költője, mint a nemzet tanító mestere” címen mondott rendkívül lebilincselő emlékbeszédet, irodalmi ismeretűtől a nemzet imádjánál irójáról. Zsuffa Kálmán kazári tanító Schoppenhaner filozófiáját méltatja kedves érthető módon s nagy hozzájárulással.

Általános drágulás volt érezhető a fészült politikai helyzetet ismét gyökereztek kihasználni azok, akiknek lelkét a mások bubánata és keserűsége nyomta. Hirtelen felszökött a busz ára, bár leesett az élő sertés ára, ugrottak az elsőrendű élelmiszer cikkek árai, eltűntek bizonyos áruk stb. Ugy látszott, mintha ismét a világháború hiánai üdöntenének a polgároknak. Maga a polgárság is oka ennek, mert páni elgondolásában olyan mértékben igyekezett tartalékolni, hogy az által szinte önmaga alatt is vágta a fát. Megállapítottuk, hogy a kereskedők pontosan a szokásos mértékben pótolták árruáikat, de az igényléssel nem tudták lépést tartani. Nincsen semmi ok, hogy kételkedjünk a készletek elegendő mennyiségében s biztos, hogy minden szükségletünket teljes és megfelelő mértékben, sőt fölös mértékben is ki tudjuk elégíteni. Az árdragítással szemben fokozatos megtorlás szükséges és pedig a kipellengérezés, megvetés feljelentés után a méltó büntetés. Legyünk résen és larsuk nyilván őket!

Fokozódni az érdeklődés. Sokan akik eddig nem vettek részt a m. kir. osztályosjátékban, most lendülettel vettek be az életükbe, igyekeznek maguknak alapot, önbizalmat, reményeket szerezni, hogy szemb, jobb gazdasági helyzetű legyen és sietnek a hivatalos főosztályokhoz egy sorjegyet vásárolni. Nem bízva, hanem bizonyított volátság, hogy az osztályosjáték új verkerítéséhez, gazdasági fellendüléséhez vezet, mert sokan nyertek hatalmas összeget és lettek ezáltal gazdag, boldog emberek. Az új sorjáték október 15-én kezdődik.

Légtalmi Liga értesítése. A Légtalmi Liga szeptember 28-án kezdte meg a házcsoport parancsnoki tanfolyamát. A kijelölt házcsoport parancsnok jelölteknek 20 százaléka a tanfolyamon nem jelent meg. A Légtalmi Liga ezen sajnálatos tényre vonatkozólag későbbi időpontban teszi meg észrevételét, most csak az igazolatlanul távolmaradókat ismételtlen figyelmezteti a következő tanfolyamon való pontos megjelenésre, mert ellenkező esetben a légtalmi törvény adta jogunkkal lezárunk kénytelenek eljárni a mulasztókkal szemben.

Eladó Antik szalon, velencei tükörrel, használt ebédli, olcsón. Szobai porszobai. Petróleum főző. Fűrdő-utca 5

APOLLO MOZGÓ STARJÁN

Október 1-én, szombaton
október 2-án, vasárnap
és október 3-án, hétfőn.

Hősök a tenger alatt

Főszereplő: Harry Baur:
MAGYAR HIRADÓ.

Október 5-én, szerdán,
október 6-án, csütörtökön
A Metrofilmgyár remeke.

A NAGYVÁROS

Főszereplő: Spencer Tracy.
Kiegészítő: FOX HIRADÓ

Béke!

Hetek óta a robbanásig feszült politikai életet, csütörtökön éjjel felváltotta az enyhülés, melyet a müncheni négyhatalmi értekezlet hozott.

A német kérdés — melyhez hozzákötöttük a magyar kérdést is — megoldást nyert nélkülünk. A mi igazságos ügyünk megint elsikkadt. Bennünket az áruló csehek máról holnapra megzavartak, minden tárgyalás nélkül s a demarkációs vonalból országhatárt csinált Trianon. — Itt nincs béke addig, amíg alig egy puskalövésnyire levő magyar testvéreinket lelketlenül sanyargatják a bolsevista csehek. Addig nem nyugodhatunk meg, amíg ezerszeresedős határaink közül ki nem takarodik az a hírhedt foszlogató horda, amely most is állig fegyverkezve fosztja ki fegyvertelen és védtelen magyar testvéreinket, akiknek a szívejavát katonának, vagy túszekezt hurcolták el! Ugy látszik a cseh állam életreihívi aggodnának a nagy vereszedés miatt, ami a csehekot a szudánómet örvgásással érte, de nem aggodtak értünk, akiknek testét négy darabra vágták szét!

Magyar testvéreink! Erősödjünk, készüljünk, mert a mi számunkra csak egy igazság van: SEGITS MAGADON AZ ISTEN IS MEGSEGIT!

„Elmenekültek“

a városból sokan; az államvasutak, posta és (eherautók 2 hét alatt vége forgalmat csináltak. Pávokot idéztek elő — akaratlanul bár — azok, akiknek erre pénz jutott. Nem „menekült” sok ezer ember, aki nem tehetett, vagy aki bízott a hatóságok és katonaság gondoskodó szellemében. Tarjániak! de könnyen szétfutottunk, smire nemcsak szükség nem volt, de ami határozottan romboló hatású volt. A köztünk ólalkodó cseh kémei bizonyára híztak, amikor összerabolni nemzetű hős csapatainak hírére a csomagoló tarjániaikat látták.

Szomorúan tanulságos volt ez a néhány súlyos nap, mely alatt voltak azonban példát adó a mások életéért dolgozó fenség megnyilvánulások is a város polgármesterének, rendőrkapitányának és vállalatok vezetőinek irányítása mellett fárdatatlanul dolgozó és titáni erőfeszítésekkel biztonságot kereső nagylelkű, akiknek áldozatos és hazafias munkáját nem felejthetjük el!

3. számú légtalmi hirdelmény.

A légtalommal kapcsolatban eddig kibocsájtott két figyelmeztetésben foglaltakon kívül még az alábbiakra hívom fel a város lakosságának figyelmét:

Ház alatti és föld alatti pincék közül légi támadás esetén (bombázás) csak azok a pincék nyújtanak biztos menedéket, melyeken legalább 3—4 méter szilárd anyagból álló takarórteleg van, ellenkező esetben a pincék csak szilánkhátas ellen védenek. A pincéknek erős gerendával való aláduccolásával a biztonság fokozható. A pinceajtó és ablak elé a szilánkhátas és légnyomás ellen fal, vagy homokzsák torlasz készíthető. Légmentesen záródó ajtóval és ablakkal, továbbá szellőzőnyílások légmentes tömítéssel a pincék gáz eller is védenek. Ez esetben minden személyre a pincében 3 m³ légtér jusson, mely levegőmennyiség 3 órára elegendő.

Az óvóhelyen tároljunk ivóvizet, szappant gondoskodjunk háziigényeszerlárról, továbbá a szükséges öltözékek, esetleg fekvőhelyekről.

A pincebejárat esetleges eltorlaszolásának kiámsához tartunk kéznél csákányt, ásót, fejszét, lapátot és feszítőrudat.

Ahol szilárd építményű pince nincsen, ott ássunk zegzugos óvóárkokat az

Nem pusztá álom a reménység!

Természetes tehát, hogy az emberiség általában arra törekszik, hogy a hangulatot, a kedvet, a reményt előidézze és fokozza.

Ez leginkább elérhető a magy. kir. osztályosjáték által, mert akinek sorsjegye van, alapos a kilátása, hogy egy kis befektetés árán gyorsan nagy vagyonra tehet szert. Hol nyerhet most 10 ezer, 20 ezer, 30 ezer, 40 ezer, 50 ezer, 60 ezer, 70 ezer, 100 ezer, 300 ezer vagy 400 ezer pengőt?

Az osztályosjáték módot, alkalmat ad mindenkinek, hogy kisebb-nagyobb nyereségben részesüljön bárki, mert mindenkinek és az összes sorsjegyeknek egyformán a nyereség esélye.

Az új sorsjáték húzása már október 15-én kezdődik, tehát

szerencse fel! Aki mer, — az nyer!

Az I. osztályú sorsjegyek hivatalos ára az összes főosztályoknál:

Egész 28 pengő	Fél 14 pengő	Negyed 7 pengő	Nyolcad 350 pengő
-------------------	-----------------	-------------------	----------------------

Allandó és kitértő játék által érhető el eredmény!

udvaron, vagy kertben. Óvóárkok céljára omladékos talaj csak akkor alkalmas, ha az ducsolással látjuk el. Az óvóárkok 80 cm. széles és 2 m. mély cikcakkos vonalban készíthető. Az óvóárkok felül gerendával, gömbfával, vagy pallókkal fedendő és legalább 30—50 cm. vastagon földdel takarandó. A padlórétegre elhelyezett kátránypapir fedéssel az óvóárkok vízmentessé is tehetjük. Az óvóárkok két végén lépcsős bejáratot készíthetünk.

Ilyen óvóárkok láthatók az Ujtelepen, a gyermekjátsszóterén, a Szilárdy kertben, a moziaval szemben lévő MAV telken és a róm. kath. kör előtti téren. Ezek a járókelőknek szükségmenedékhelyül szolgálnak. A folyó évi szeptember hó 21-én kelt hirdetményben foglalt azon figyelmeztetés, hogy mindenki már most válassza ki, illetve építse meg saját óvóhelyét, természetesen most is teljes terjedelmében fennáll. Az idegen telken létesíteni szándékolt óvóhely megismeréséhez a netalán szükséges hatósági intézkedést a m. kir. miniszterium 1938. évi 6870. M. E. számú rendelet alapján felajánlom.

A Pécskő utcában, az Erzsébet téren és a mozi mellett a föld alatti Pécskő patak csatornája is védelmet nyújt bombázásnak ellen. A csatorna aknákat karikával ellátott fedele riasztás esetén bárki által kézzel felemelhető.

Repülőgépek támadását a szaggatott szirenabugáson kívül esetleg a hangokkólérelverése is fogja jelezni.

A kutak oldalát és tetejét deszkával már most fedjük be, ugyszintén a tüzelőanyagot is, mert a szabadon álló fát, vagy szemet a gáz megfertőzi s ha ilyen gázfertőzött tüzelőt tüzre rakunk, a gáz elemeire bomlik és a levegőt megfertőzi.

Végül, mivel tudomásomra jutott, hogy egyes élelmickek már nem kaphatók a városban, felhívom a lakosság figyelmét arra, hogy élelmickekkel a normális készletnél többet ne tároljon, mert az utánpótlás normális, s ha a lakosság csak a szükséges élelmiszer-mennyiséget vásárolja, élelmiszerben hiány nem lesz.

Salgótarján, 1938. szeptember 28.

Dr. Förster Kálmán
polg. mester, légtalmi vezető.

Végezték az őszi gyakorlatok.

1) Rövid visszapiantás az eddigi tudósítások alapján a Honvédség gyakorlataira és ezzel kapcsolatban a kiképzés és szellem magas fokának kiemelése. 2) A csapatok zöme lassan és gyakorlati közben visszatér helyőrségébe. 3) Azonban a gyakorlat befejezése után sem tér a honvédség tétlen nyugvóra, hanem szorgalmasan folytatja tovább a kiképzést, miután a katonai kiképzés terén megállás nincsen. 4) Eppen ezert egyes alakulatok — mint minden évben, úgy ezidén is — tovább is kintmaradnak, hogy kihasználják egyrészt a kedvező őszi időjárást, másrészt a szabad mozgás lehetőségét, miután az őszi esős, illetve téli hideg időjárás ugys ismét a lakonyába sorítja a csapatokat. 5) Az őszi gyakorlatok során a 2. vegyesdandár csapatai Székesfehérvár és Veszprém között tartottak a mai napon — utban hazafelé — nagyobbababau gyakorlatokat. 6) A Nógrádban lezajlott háromnapos

gyakorlat után az ott harcolt — az 1. vegyesdandárhoz tartozó — csapatok szeptember 17-e óta kisebb keretekben Vác, Hatvan környékén hajtanak végre még az őszi fegyvergyakorlatok keretébe tartozó gyakorlatokat.

Szerkesztői üzenetek.

S. B. Költeményeinek harciassága nagyon erőteljes. Ha igaz érzékek hevílik, fogjon fegyvert, mert annak, aki másokat lelkesít, illik példát adni. Ha a sorozáson alkalmatlanná vált, inkább hallgasson.

Hittler birodalmi vezért és kancellárt a TESZ helyi csoportja I. hó 28-án táviratban üdvözölte és köszönte meg, hogy a világ nyilvánossága előtt a magyar igazság érdekében szót emelni kegyes volt.

Hálalos szerencsétlenség. Kárpai Pál segédőrdjára a kutyabázi bányában nagy kőtömeg zuhanat, melynek következtében súlyosan megsérült. Azonnal az acélgyári kórházba szállították, ahol műtét után meghalt.

A cseh kegyetlenkedések elől városunkba is több felvidéki menekült érkezett összefűrt lélekkel és testtel. A város társadalma megértő szeretettel és segítő kézzel fogadta szegény magyar testvéreinket, akik — mint mondják — itt várják meg a felvidék felszabadítását.

Mátranovákon a Baglyasaljai SE II. elsőcsapatbeli játékosokkal megerősített együttese mérte össze erejét a helybeli MLK legénységével. Völcker által vezetett mérközésen a vendégek kerültek ki győztesen 4:1 (2:0) arányban. Góllövő: Szebehelyi (3), Sipos, illetve Sipos. Az MLK tizenegyet nem értékesített. **Ló. Mi**

Drága a méz, mert rossz évűk volt a méheknek. Igen rossz évűk van az ideő a méhészeknek. A méhek kitélelessé országsterre rosszul sikerült és a kései tavaszi fagyok is rengeteg kárt okoztak. Akácvirág alig volt számoztó, de egyéb, a mézésésre alkalmas virágokat is tönkretette az abnormisan hideg időjárás. Az árak ehhez képest igen magasak. A termelő ár 16 körül van az fel-állomlás, a fővárosi nagykereskedelmi ár 180—190, a fogyasztói 220—250 P. A fő kivitel piacok Németország, Svajc és a Skandináv államok, de kivitelre nem kerül sor, mert a készlet olyan csekély, hogy a belsőli szükségletet sem fedezi. A méhcsaládok téli tartalékhiányában etetésre szorulnak, azért a pénzügyminiszterium előbb 90, utjában pedig 30 vagon cukrot utalt ki a méhészeknek.

Allami fő-árverés. A földmivlelügyi miniszterium elárverezeti az egyes állami menesekből és mentelepekből származó, létszámon felüli használati és fényűzési lovakat Ezeknek a lovaknak száma mintegy 86 darabra tehető. Az árverés a Tattersallban történik október 3-án délelőtt kilenc órakor. Az árverésre kerülő lovakat a tenyésztéltásvár telepen október 1-én és 2-án délelőtt 8—11 óráig és délután 2—5 óráig lehet megtekinteni. Az árverési feltételeket és az árverésre kerülő lovak adatait az érdeklődőknek megküldi a földmivlelügyi miniszterium létenyészési osztálya, valamint az OMGE titkári hivatala.

SPORT

NB.

Bocskai—SSE 8:0 (6:0)

A vasárnap esti kellemetlen debraceni hírt még kellemetlenebbé tették a Nemzeti Sportban a SSE játékmódoráról írt sorok. Szeretnénk ha a SSE, — az a csapat, mely most nem SSE, hanem Salgótarján az ország sportkedvelői előtt — legalább sportszerűen viselje el vereségeit

NBB.

SBTC-Szegedi AK 3:1 (1:0)

SBTC PÁLYA. 600 NÉZŐ. BÍRÓ: GÉBERT.

SBTC: Szabó — Budai, Timár — Takács III, Takács IV, Kollár, — Balázs, Lukács, Jenőfi, Lackó, Bátori.

SzAK: Károlyi — Polyák, Róza — Barta, Hajdu, Hertelendy — Kovács, Solt, Solymár, Albert, Török

Lányban induló játékból lassan felülkerekedik az SBTC. A 17. percben kettős sarokrugást ér el az SBTC eredménytelenül, majd Balázs, Bátori, Lukács lönek többször is mellé.

A 33. percben 50 m-ről lö Hajdu, a 11-es táján Solymár várja a labdát, fejeli akar, s a kifutó Szabó valósággal cigánykereket hány Solymár fején és kiűti a labdát. 1 perc múlva Polyák 11 estét, s azt Takács IV. belövi 1:0. A 38. percben a kistermetű Solt hatalmas bombát lö 30 m-ről, a labda felső lécen csuszik ki.

A II. félidőben nagyon sokat támad az SBTC. Az egyetlen jól helyzetkedő és gólpécs csatárt, Jenőfit azonban pillanatra sem hagyják egyedül. (Egy szegedi úr

kapu mellől féldíőn keresztül csak ezt az egy utasítást harsogta: maradj a centeren!) A 17. percben azonban Jenőfi mégis kigurrik a kapuelőtti kis kavardásból s a beiktól nyomva közelről gölti 2:0. Szorít az SBTC mégis a 40. percben Albert elnyomja a bekket s hálóba talál 2:1. 1 perc múlva Jenőfi a 16-osról, a labda Balázshoz pattan, Balázs a kaput is kicselezi s lö 3:1.

Az SBTC nehezen győzött. Több gölt is érdemelt volna, ha csatárai kihasználják a helyzeteket. A SzAK inkább csak védekezett, de jól.

Jók: Jenőfi, Lackó, Blaskovics, Timár, Takács III., illetve Solt, Török, Polyák.

Észak I. osztály.

SBTC Ü-PBÜSE 6:2 (3:2)

SBTC pálya. Góllövők: Jákfalvi három, Kobut, Tarján, Mátrai 11-esből, illetve Vas, Takács. — Vezeté: Csala.

Az ÉLASZ II. oszt. salgótarjáni csoportjának

bajnoki küzdelmei során a szept. 25-én megtartott SSE III.—SBTC III. helybeli rangadót a SSE legénysége nyerte meg Kovács (2), Pacolay és Molnár góljával. Az SBTC III. a félidőben 2:1-re vezetett. A mérkőzés Vári vezette.

A Nagybányai-bányatelepi OSE 1:0-as vezetése után 1:1 arányban eldöntetlenül mérkőzött a KBSE-vel Kisterenyén. A kijelölt Csonka helyett Gruber vezette a mérkőzést az előbbi meg nem jelenése miatt. A gólokat Elmer, illetve Kelemen lötte.

Zagyvápállván nem volt bajnoki mérkőzés, mert a PBÜSE II. „szabadnapos” volt. Salgótarján az SFC II. 5:0 (1:0) arányú győzelmet aratott a Rózsaszentmártoni BSE felett. Kello IV. (2). Szabó II. (2) és Szabó IV. talált szabályos körülmények között a vendégcsapat hálójába. Játékvezető Vilezál volt.

A bajnokságban a Salgótarjáni SE III. vezet. 2. a Pálfalvai BÜSE II., 3. a Nagybányai-bányatelepi OSE. Csak ez a három együttes nem szenvedett vereséget a bajnoki pontokért való küzdelemben.

HIVATALOS KÖZLÖNYE

Hivatalos helyiség: Salgótarján, Fő-utca 244. szám. — Kései: TÁBORI GYULA ISKOLÁR.

Egyesbírói határozatok.
Künnal az egyesbíró 1938. évi szeptember hó 27-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.
MLK által benyújtott standard játékosok névsora saajóhiba miatt hiányosan jelent meg az előbbi Hivatalos közlőnyben, ezért a helyes névsort egyesbíró a következőkben állapítja meg: Tajti István, Kazinci Simon, Répás Balázs, Répás József, Sipos János, Répás János, Tóth Pál I. és Gubán Balázs. Nevezett játékosok MLK SSCs csapatában ebben a sportfél-évben nem szerelhetnek.

NOSE bejelentését, hogy a bajnoki versenyeken nem vesz részt, tudomásul veszi.
PBTK benyújtott igazolását szeptember 18-i VAC—PBTK mérkőzésről való elmaradásról tudomásul veszi, s PBTK játékjogát visszaadja.

Játékjog felfüggesztés terhe mellett kötelezi SISE-t, hogy Gutman Sándor játékezőt urnak a szeptember 25-re kitűzött SISE mérkőzés bíródíját 260 P-t 8 nap alatt fizesse meg.

Szeptember 25-re kitűzött ETK—KAC mérkőzés 2 pontját a szabályzat 213. §. 1. bekezdése alapján ETK javára írja KAC meg nem jelenése miatt. A szabályzat 51. §-a értelmében kötelezi KAC-ot, hogy ETK-nak költségei fejében 10 P bánatpénzt 8 nap alatt játékjog felfüggesztés terhe mellett fizessen meg.

Szeptember 25-re kitűzött KSE—RTC mérkőzés 2 pontját a szabályzat 213. §. 1. bekezdése alapján KSE javára írja, RTC meg nem jelenése miatt. A szabályzat 51. §-a értelmében kötelezi RTC-t, hogy KSE-nek költségei fejében 10 P bánatpénzt 8 nap alatt játékjog felfüggesztés terhe mellett fizessen meg.

Herzeg János játékos és PBTK egyesület által benyújtott közös kegyelmi kérvénynek helyt ad és az SSCs közgyűlésnek kegyelmi határozata alapján Herzeg János PBTK játékosnak további büntetését elengedi s játékjogát visszaadja.

MTE óvásának helyt ad s a szeptember 18-án lejátszott MTE—JTC mérkőzést a szabályzat 216. §. 1. bekezdése alapján megemissíti s e mérkőzés 2 pontját gólarány nélkül MTE javára írja.

mert JTC tartozásának meg nem fizetése miatt ezalomaloml játékiog felfüggesztés mellett szerepelt. MTE 5 P óvásdíját visszafizetni rendeli el.
Kiss Zoltán JTC jétékóst a szabályzat 327. §. a) pontja alapján 1 hétre eltiltja a játéktól szeptember 18-tól szeptember 26-ig.

Oktober 2-i mérkőzések.

Egyesület	Óra	Pálya
MLK—ETK	3	MLK
VAC—KSE	3	VAC
PBTK—JTC	3	PBÜSE
KAC—SISE	3	BSE Rau
RTC—SAC	3	RTC
MTE—ZISE	3	MTE

Az egyesületek tájékoztatása céljából az egyesbíró az ősi helyesbített sorsolást az alábbiakban állapította meg:

Szept. 4.	Szept. 11.	Szept. 18.
MLK—SISE	SISE—VAC	VAC—SAC
VAC—SAC	SAC—PBK	MLK—ETK
PBTK—ETK	ETK—MTE	PBTK—KSE
MTE—KAC	KSE—KAC	MTE—JTC
KAC—JTC	JTC—RTC	RTC—SISE
RTC—ZISE	ZISE—MLK	KAC—ZISE

Szept. 25.	Okt. 2.	Okt. 9.
SISE—PBTK	MLK—ETK	SISE—MTE
SAC—MTE	VAC—KSE	SAC—KAC
ETK—KAC	PBTK—JTC	ETK—RTC
KSE—RTC	KAC—SISE	KSE—MLK
JTC—MLK	RTC—SAC	JTC—VAC
ZISE—VAC	MTE—ZISE	ZISE—PBTK

Okt. 16.	Okt. 23.	Okt. 30.
MLK—VAC	VAC—PBTK	MLK—MTE
PBTK—MTE	MTE—KAC	KAC—PBTK
KAC—RTC	RTC—MLK	RTC—VAC
SISE—SAC	SAC—ETK	SISE—KSE
ETK—KSE	KSE—JTC	JTC—ETK
JTC—ZISE	ZISE—SISE	ZISE—SAC

Nov. 6. Nov. 13.
MTE—RTC MLK—KAC
VAC—KAC MTE—VAC
PBTK—MLK RTC—PBTK
SAC—JTC KSE—SAC
ETK—SISE SISE—JTC
KSE—ZISE ZISE—ETK

Tábori Gyula egyesbíró.

A harc mai formája.

A harc tényei mindennemű harcnál azonosak: akarat, harcokszesség, harcosköz és harcokszesség.

Az akarat a harc örökértékű tényezője, melyhez mint szoros függvény járul hozzá a harcokszesség. E két tényező a harc erkölcsi tényezőinek minősíthető. Legelszántabb akarat és legteljesebb harcokszesség szükségesek!

Régen a kard és lándza korában csak a közelharc létezett, a tűzfegyverek korában az ellenség megközelítése s harcokszesség váltózott. A támadó ma már nagy távolságból rászabadítja harci repülőit és tüzéségből az ellenséges támadó vagy védő részre azért, hogy előrejutásának akadályait és veszélyeit a lehető legcsekélyebb részre csökkentse.

Amikor a támadó oly közel jutott az ellenséghez, hogy a gyalogság is használni tudja fegyvereit, úgy ezek is működésbe lépnek. Lefogják az ellenség tűzfegyvereit tüzzükkel, hogy a saját elnyomuló lökőerőt további előrelökésében támogassák.

A harc eme fázisa már szélességben és mélységben szétszórta kis csoportok, sőt egyes emberek szökellésszerű előrenyomulását jelenti. Midőn a tűz és mozgás megszervezett összharcja folytán a lökőerő egész közeljutott az ellenséghez, kezdődik a roham, amely megint csak a közelharc.

Ilyenkor az előrevont harcokcsaik előretörnek és nyomukban rohamozik a gyalogság. Ha az ellenség visszavonul, kezdődik az üldözés, melyet a harci repülők rácsapásai, harcokcsaik és rendelkezésre álló gyors csapatok előretörése tüzéségből és gyalogság tűzfegyvereinek tüze vezetnek be és a támadó gyalogság tartalékából (lovasságból) alakított üldöz-

csoportok előretörése követ.

A korszerű védelemben a védő mélysége és szélessége tagozott tüzzégeit műszakilag megerősített földbejutott drót-akna-és gázakadályokkal övezett védőállásokban úgy helyezi el, hogy a támadót minél nagyobb távolságról tűz alá vehesse és a védőállás megközelítését lehetetlenné tegye.

A korszerű tüzzegék nagy elhárító-képessége a védő számára lehetővé teszi, hogy aránylag kevés erővel többszörös ellenséges tulerőt is huzamosabb ideig feltarthasson, különösen ha állásait műszakilag alaposan megerősítette. A mai komplikált tüzzeszközök kezelése a harcokszességét annyiban változtatta meg, hogy az egyszerű harcostól is több testi ügyességet, kiartást, magasabb szellemi képességet és legfőképpen edzett idegeket kíván!

A harc formája megváltozott, de a harc lényege nem! Ez nem csak a harc erkölcsi tényezőire vonatkozik, de a harc döntő fázisaira is! Korszerű hadsereg nem nélkülözheti a korszerű harcokszeszközöket, de legkevésbé az őskori harci erényekben gazdag, ember-ember elleni közelharcot sem!

TENISZTÖRÖK

KEZDŐK, HALADÓK ÉS VERSENYSZÖK RÉSZÉRE LEGOLCSÓBBAN ÉS LEGJOBB KIVITELBEN

VÉGH KÁLMÁN

KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSÉBEN KAPHATÓKI

Bányamozgók hírel. Egy igen kedves, fordulatos magyar filmmel kedveskednek a baglyasajlaj és pálfalvai bányamozgók közönségüknek, október 2-án, vasárnap, két-két előadás keretében, amikor néhai Pekár Gyula, kiváló írónk vídámregényének filmváltozatát, A KÖLCSÖNKERT KASTÉLY-t iktatják be műsorukba, melynek főszereplői: Tolnay Klári, Turay Ida, Ráday Imre, Vaszary Piri, Rajnay Gábor, Kabos Gyula, Juhasz József, Rátkay Márton, Makláry Zoltán és Hosszu Zoltán dr. A műsort kiegészíti egy kacagató rajzfilm, „Emberék a tűzhányón” c. kulturfilm, valamint a Magyar és Paramout világhíradó.

Nemzetközi baromfikilialítás Budapestben. Az idei őszi nemzetközi baromfikilialítást november 26-ától december 1-ig rendezik meg Budapestben. Az előkészületek már javában folynak, baromfiakon, galambokon és házinyulakon kívül igen szép énekesmadárcsoport is bemutatásra kerül. A kilialítással kapcsolatban megtartják a szokásos baromfitenyésztési tanfolyamot is, amelynek keretében a legkiválóbb szakértők tájékoztat-

ják a tenyésztőket a baromfitenyésztés terén felmerült új irányelvekről és nézetekről. A kilialítás alkalmából a kereskedelemügyi miniszter 50 százalékos vasuti kedvezményt engedélyezett. A kilialítás ügyében felvilágosítással szolgál a Baromfitenyésztők Országos Egyesülete, Budapest, IX. Üllői-ut 25.

A Magyarság érdekes útjítása a hírlapelőfizetés terén.

A kilíng-akció lehetővé teszi a teljes előfizetési díj megtakarítását!

A Magyarság minden egyes előfizetője az előfizetési díjnak megfelelő kilíng-szelvényt kap az előfizetési díj beiktatásakor. Ezen kilíng-szelvényeket a kilíng-akcióban résztvevő cégek bizonyos százalék arányában készpénz helyett fogadják el. Ha tehát a Magyarság előfizetője oly cégnél vásárol, amely a kilíng-akcióban résztvesz és a szelvényt felhasználja vásárlásainál, akkor a teljes előfizetési díjat visszanyerheti.

De nemcsak a Magyarság előfizetőinek előnyös a kilíng-akció, hanem az abban résztvevő cégeknek is, mert a kilíng-akcióban való részvételükkel megnyerik vásárlójuknak a Magyarság nagy táborát.

A kilíng-akció tehát úgy a szerpülő cégeknek, mint az előfizetőnek előnyére szolgál és ezért örömmel közbőlük, hogy városunkban utjabban is csatlakoztak az alábbi cégek ezen akcióhoz.

- Könyv- és papírkerekedők:**
Végh Kálmán, Fő-ter 8. szám. (3 százalék.)
Műbutoranatos gépek:
Szabó János, Fűrdő u. 5. s. műbutoránát (2%).
Szobafestő és mázólo:
Porvász János, Fő u. 138. (2 százalék.)
Temetkezési vállalat és kocsijárató:
Holló Mikály, Fő-u. 19. (5 százalék.)
Új- és műbutoran, gyorstalpaló:
Csomankó István, Fő-u. 19. (3 százalék.)
Új- és műbutoránát:
Jancsik Béla, Fő-u. 114. (3 százalék.)

Hirdessen!

A Munka

politikai hetilapban!!!

Nyomatott: „A MUNKA”-nyomdában Salgótarján.

Nyomatatlajdonos: Végh Kálmán.